

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelsea 3-1242

No. 110. — Štev. 110.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 11, 1937 — TOREK, 11. MAJA 1937

Volume XLV. — Letnik XLV.

KONGRES NESTRPNO ČAKA NA PREDSEDNIKA

O JUSTIČNI REFORMI MORA KONGRES DOLOČITI ŠE SEDAJ

Voditelji želijo vedeti, katere predloge smatra predsednik za najnujnejše. — Javnost se najbolj zanima za relief.

WASHINGTON, D. C., 10. maja. — Vsled nizanila predsednika Roosevelta, da se bo takoj po svojem povratku v Belo hišo posvetoval z voditelji kongresa, so kongresniki pričeli ugibati, o kateri zadevi bo treba najprej razpravljati.

Kongresniki bi posebno radi vedeli, ako bi predsednik ostal trdno proti vsakemu kompromislu glede justične reforme in kako stališče bo zavzel z ozirom na vedno bolj naraščajočo opozicijo v obeh zbornicah proti njegovemu predlogu, da se prihodnje leto izda za relief \$1,500,000,000.

Med kongresniki prevladuje mnenje, da je justična reforma manjšega pomena kot pa vprašanje glede reliefa in vladnega gospodarstva in morda bo presenečen, ako se bo predsednik odločil, da je najprej rešena zadeva glede reliefa, četudi ga bo mogoče kongres pristrigel za nekaj sto milijonov.

Druga važnejša vprašanja, katera bo moral kongres v najbližnji bodočnosti rešiti, je farmerski program, zavarovanje pridelkov, pomoč farmerskim najmenikom, delavska postava, določitev minimalnih plač in delovnih ur, otroško delo in reorganizacija najvišjega sodišča.

Navzlic temu, da kongres zelo počasi deluje in še mnogo zadev ni rešenih, vendar je na Kapitolu slišati govorenje o odmoru, saj tekem vročih tednov, ali pa celo o odgovodni kongresa.

Toda predsednik justičnega odbora senator Ashurst je rekel:

"Kongres ne more biti odgojen, dokler ne odloči glede predloge o justični reformi. Javnost bo ozlovoljena, ako se bomo razšli. Ostali bomo tukaj in bomo o tem odločili."

Justični odbor je glede predsednikovega predloga, da je število članov najvišjega sodišča povečano za šest sodnikov, razdeljen na 10 za predlog in 8 proti predlogu, toda je že tudi več kompromisnih predlogov, o katerih bo moral odbor glasovati. — Prejšnji teden je senator McAdoo stavil nov kompromisni predlog, ki določa 15 članov najvišjega sodišča z ustavnim dodatkom, da 25 let število sodnikov ne more biti premenjeno.

Delavski odbor poslanske zbornice bo danes pričel razpravljati o predlogi poslanca Ellenboga iz Pennsylvanije, da je postavljena mala NRA za tekstilno industrijo. Predloga ima določbe, slične določbam v Guffeyevi premogarski stavki. Ellenbogenovo predlogo odobruje tudi predsednik.

Senatni meddržavni trgovski odbor bo v sredo pričel razpravljati o problemu otroškega dela. To predlogo sta stavila senatorja Wheeler in Johnson in določa, da državne in zvezne oblasti preprečijo otroško delo.

Republikanski poslanec Martin pravi, da niti kongres, niti predsednik nista napravila ničesar glede zmanjšanja zveznih izdatkov.

"Prišel je čas, ko potreba zahteva, da postavimo finance na zdravo podlago," je rekel Martin. "Ako hoče kongres varčevati, more to storiti samo s tem, da zmanjša apropiacije za posamezne departmente in odloži nove zahteve. Niti enega zveznega departmeta ni, ki ne bi mogel omejiti svojih izdatkov, ne da bi bilo tudi treba zmanjšati plač. Pri tem tudi ne bi bilo potrebno znižati izdatkov za relief, ki je potreben. Plač ni treba zmanjšati, pač pa opustiti nekatere razkošnosti, ki so nekaterim tako zelo pri srcu."

Diplomati bojkotirajo laško slavnje

NAPOVED GEN. DAWESA

Leta 1939 bo nova depresija. — Do takrat se bo vzdržala prosperiteta, — pravi Dawes.

CHICAGO, Ill., 10. maja. — General Charles G. Dawes, ki je napovedal konce depresije za december, 1934 in je s tem dosegel velik ugled, pravi v svoji novi knjigi, da bo leto 1939 prineslo nov padec akcij in nazadovanje trgovine in da bo ta depresija trajala eno leto ali dve leti.

V knjigi, ki nosi naslov "How Long Prosperity", piše čikaški bankir in bivši podpredsednik Združenih držav: "Prerokujem, da bo v tej deželi do leta 1939 vladala velika prosperiteta, ako ne pride kaka vojna ali inflacija."

"Da se bo v drugi polovici leta od oktobra 1938, pa do oktobra 1939, t. j. poleti ali jeseni 1939, pričel padec akcijskega trga."

"Da bo to nazadovanje sledilo dobi prosperitete."

Dawes zaleduje v svoji knjigi sličnost depresij leta 1873, 1893 in 1929 in pride do zaključka, da mora prihodnji padec akcijskega trga priti deset let po zadnjem padcu.

VOJAŠTVO PROTI ANARHISTOM

Vlada v Valenciji je poslala 5000 vojakov v Barcelono.

PERPIGNAN, Francija, 9. maja. — Španska vlada v Valenciji je poslala v Barcelono 5000 najboljših vojakov in dve motorizirani stotniji, da pomagajo katalonskim oblastim zaustaviti anarhistično vstajo.

V Barceloni oblasti obvladujejo položaj, toda po deželi anarhisti še vedno drže nekatere manjše kraje.

Po neuradnih poročilih je bilo v anarhistični vstaji na obeh straneh 2000 žrtev, toda uradno poročilo navaja manjše število.

HENDAYE, Francija, 9. maja. — Fašistični topovi grme bližje baškiške prestolice Bilbao. Najhujši boji so v teku okoli hriba Solluve, 11 milj. vzhodno od Bilbao. Baškiška zadnja obrambna črta je vedno v večji nevarnosti.

Fašistični tanki so se valili čez baškiške strelne järke ter so branitelje obstreljevali.

Baškiško poveljstvo pravi, da fašisti še niso zavzeli hriba Solluve, da pa so z bombami zažgali gozd na njegovem polju.

KRIŽI IN TEŽAVE F. TAVČARJEVE

Izdala je ničvredni ček. Zaprta je bila zaradi ponarejenega potnega lista. — Trdila je, da je dobila veliko dedščino.

Mrs. Frances Tavčar, ki je dolgo časa živela v Rock Springs, Wyo., se v resnici more pritožiti proti zli usodi, ki jo že nekaj let zasleduje.

Pred nekaj leti je Francka razglasila v svet, da ji je pripadla velika dedščina (menda vredna milijon ameriških dolarjev) po njenem stricu v Illinoiski Bistrici. Potovala je v stari kraj kot visoka dama in dobila vstop v najvišje kroge. Ko se je zopet vrnila v New York, je še vedno govorila o bogati dedščini ter rekla, da bo ustanovila veliko filmsko družbo.

Iz New Yorka je odpotovala v Kalifornijo in kmalu nato je bilo v časopisih naznanjeno, da je bila aretirana zaradi ničvrednega čeka za \$625, ki ga je izmenjala v neki banki v Los Angeles. Puščena je bila na prosto pod varščino, nato pa je neznanokam izginila. Ob lastim pa je pisмено sporočila, da je šla v morje.

NAVZOČI SO BILI SAMO NEMCI, AVSTRIJCI, ALBANCI IN JAPONCI

RIM, Italija, 10. maja. — Tuji diplomati so razdovedni, kaj bo Mussolinijev prihodnji korak v kampanji proti Angliji.

Lausko leto pa jo je newyorška policija zasledila v neki restavraciji, kjer je bila zaposlena. Tedaj je bila prijeta zaradi ponarejenega potnega lista, s katerim se je vrnila iz Evrope in je bila obsojena na 6 mesecev zapora. 1. maja je doživela zaporno kazen in je bila izpuščena iz ječe. Toda na pragu kaznilnice je ni pozdravila zlata prostost, temveč roka postave, ki ji je odprla druga vrata — v ječo. Sodišče v Los Angelesu jo hoče namreč imeti zaradi onega čeka.

V New Yorku je prišla pomožna okrajna pravdnica Marjorie Fairchild, ki skuša Tavčarjevo pregovoriti, da se ženo prostovoljno vrne v Los Angeles. Toda Tavčarjeva je rekla, da z lepa ne gre in si je najela odveta. Pravi tudi, da bo vse povrnala, namreč \$625 za ničvredni ček in za svojega poroka navaja bivšega kandidata za gubernerja države California Upton Sinclaira.

Njegova jeza je bila zelo povečana, ker so tuji diplomati bojkotirali proslavo prve obletnice rimskega cesarstva. — Med velesilami niso bile zastopane Anglija, Francija in Zdr. Gražve.

Odnosaji Italije z Anglijo so bili že zelo poostreni, ko je Mussolini odpoklical vse italijanske časnikarske poročevalce iz Londona in je tudi v Italiji razum prepovedal vse angleške liste. Politični opazovalci so mnenja, da se Mussolini ne bi poslužil tako drastičnih sredstev, ako bi kaj upal na poravnavo z Anglijo.

Samo najboljšje prijateljice Italije — Nemčija, Avstrija, Albanija in Japonska — so poslale svoje poslanike na slikovito proslavo cesarstva.

Toda Mussolini, stoječ na balkonu palače Venezia, ni kazal nikake nejevolje zaradi bojkotiranja, ko je zaklical 500,000 Italijanov:

"Oče Rim in italijanski narod se klanja vojakom in narodnim delavcem, Eritrejem in Somalijem, ki so se borili kot eden v veliki afriški vojni."

"To praznovanje je prva obletnica novega rimskega cesarstva in se vrši sredi postavnega ponosa in sreče naroda v slavi, moči in miru."

"Za nas je mir, kajti na afriški zemlji hočemo izpolniti tisočletno italijansko poslanstvo civiliziranega dela, katerega varuje zmagovalec."

"Ako pa bo potrebno, da premagamo vse sedanje in bodoče ovire, bomo izpolnili svoje poslanstvo, ker imamo za vest in voljo to storiti."

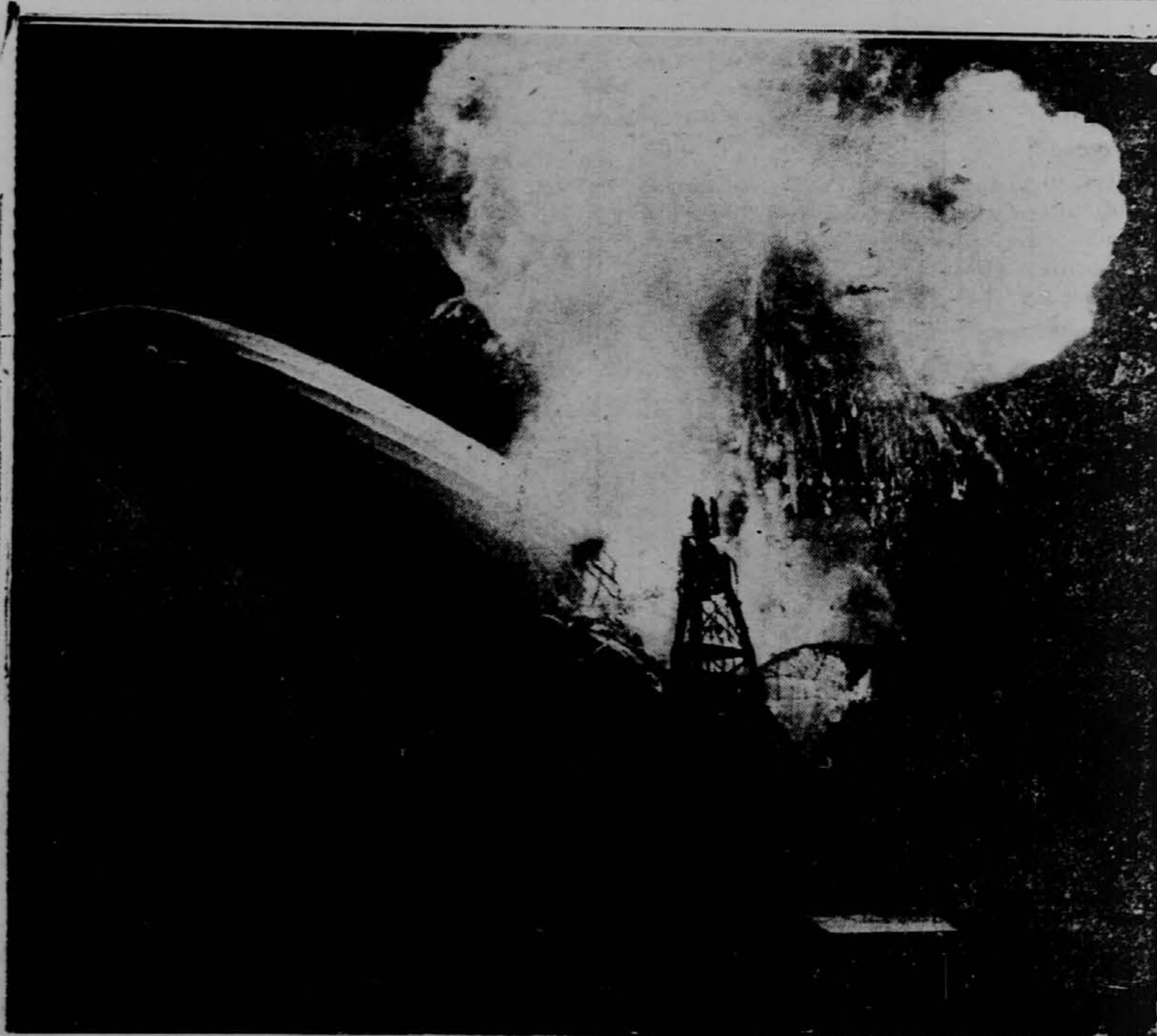
Enajstkrat je množica priklicala il duceja na balkon. "Zakaj se zahtevate več besed?" je vprašal Mussolini. "Ker nas vaše besede vodijo," je rekel nekdo v množici. "Ali ne mislite, da so dejstva dovolj zgovorna?" je odgovoril Mussolini.

"Da," je kričala množica. "Jutrišnje pridobitve," je zaključil Mussolini, "bodo še bolj zgovorne."

Grof Covandonga ločen.

HAVANA, Kuba, 9. maja. — Bivši španski prestolonaslednik grof Covandonga je bil ločen od svoje žene, bivše Edelmire Sampedro. Sodišče je izreklo ločitev zakona na podlagi obdolžbe, da je "zapustil svoj dom".

Sodišče grofa Covandonge ni obsodilo na kaka plačila, toda njegovi ločeni ženi je priznalo pravico, da obdrži svojo osebno lastnino, vključno zlatnino, ki ji je pdaril Covandonga in ki je vredna kakih \$3000.

Slika nam kaže veliki nemški zrakoplov "Hindenburg" v trenutku, ko je na njegovem zadnjem koncu nastala eksplozija, ki je ponosno zračno ladjo uničila. — Po eksploziji je pričel zrakoplov padati in ljudje so v gorečih oblekah skakali na tla.

